నెల్లిపాప

పూడిపెద్ది వెంకటరమణయ్య గారు (కవితాసమితి)

[ఈచిన్నికథ చాలకాలమునాటిది. ఇప్పటికిని దీనిని పాటగ ముసలమ్మలు పాడుచుండుట వినుచుందుము. ఆ పాట నాధారముగఁ జేసికొని కొలఁది మార్పులతో దీనిని వ్రాయుచున్నాను. కథ ప్రాతదగుటచేత ఇందలి భాషయు నించుక పూర్వసంప్రదాయానుసారముగ దిద్దికొంటిని. అందుఁగల యా వైపరీత్యమును పాఠకులించుక మన్నింతురుగాక!]

౧

లేజవరాలి నెన్నడుముపైఁ దూఁగు యౌవనభారము ట్లింతసంచలించి, తీవకొనసంటి యూఁగి యాడు పరువంపు విరితెఱంగున నట్టిట్టై, పద్మపత్రంబుపై నటించు నీటిముత్తెము వడువున నిలుకడఁదక్కి, మధుమాససమయబంభర ప్రకరంబు ప్రకారంబున వింతవింతగంతులిడుచుఁ జూలాలిమెడంద క్షణవిరామంబెఱుంగక పట్టుదప్పి పరగడలఁ ద్రొక్కుచుండును.

ఆ నాఁటి యుదయమునఁ బన్నీట మజ్జనంబాడి, యొడలంటిన చలువతెరలోనుండి శరీరకాంతులు నీరెండతో వియ్యమంద, విరియఁబోసిన పెన్నెఱులఁ గొనగోటఁ జిక్కుదీయుచు, గిలుకుటందియలు మెల్లన మ్రోఁగ సౌధాగ్రంబునఁ బచారుసేయుచుఁ దిరుమలాంబ యట్టె నిలిచి నిదానించి నిట్టూర్పు విడిచి గాలపురుష్వవలెఁ జయ్యనఁ దన వాల్చూపుల రాజమార్గంబున నిగుడ్చి పిల్లమెలుంగునఁ బ్రియదాసియగు భ్రమరికం జేరఁ బిలిచెను.

తిరుమలాంబ యున్నత రాజకుటుంబమునఁ బుట్టినది. విద్యావతి. రూపవతియును, తొల్లి చంద్రశేఖరు లావణ్యంబుఁ జూచి. యాతఁడు సామాన్య రాజకుటుంబములోనివాఁడని యెఱింగియు వానియెడ వలపగ్గలంబగుడు నిజజననీముఖంబున జనకు నియ్యకొలిపి మనసార వానిఁ బెండ్లియాడినది. తనమనోహరునితోఁగూడ సవిలాసముగఁ బ్రణయప్రవాహతరంగమాలికల డోలిక లూఁగుచు జగంబు మఱచి మఱచి నేఁడంతర్వత్నియై యున్నది.

అట్లు చేరవచ్చిన భ్రమరికకుఁ గొనవ్రేల రాజమార్గంబు తలనున్న యొక యువతిం జూపుచు, "నెచ్చెలీ! కనుఁగొనుము! గుబురులు గుబురులుగఁ జిగిరించు మాధవీలత మాడ్కి వడవడవడంకు నెన్నడుముతోఁ గూరాకులు మోసికొనివచ్చు నాజవరాలు! లలితరూపవిలాససంపదలఁ గలకలలాడు నీమె యెంతమనోహారిణియై విరాజిల్లుచున్నది! ఆమె మునువ్రేళ్ళనంటిన కూర యెట్టిరుచుల నీనునో. నీ వవలీలనందు జని యమ్మందగమన నింకఁ దోడ్తెమ్ము. ఆకూరఁ దిన నాకు మనసగుచున్నది." యనియె. భ్రమరిక యించుక యోచించి యిట్టు

లనియె: “ఆయువతి విక్రయించునది నెల్లికూర. ఆకూరఁ దినవలసినవారు వేరు. నీవు రాజపత్నివి! ఆగర్భ శ్రీమంతురాలవు! ఆకలములు దిన మన సెట్లు పోయినది? అదియునుంగాక యిట్టివేళ నిన్నే భ్రమింపఁజేసిన జవరాలి నంతిపురముఁ జేరనీయవచ్చునా?” అనుటయుఁ దిరుమలాంబ భ్రమరికను బొమముడితోఁ జుఱచుఱ జూచి, “ఆకూర నేఁడు తినకతప్ప” దనెను. రాజపత్ని! అందును గర్భవతి! ఆమె కోరునది కాదనువా రెవ్వరు? వల్లెయని భ్రమరిక పరుగుపరుగునఁ బోయి యా నెల్లికూర నమ్ము నెలంతం దోడ్తెచ్చె.

ఆయువతి సౌధద్వారము కడ నిలిచి చిఱునవ్వు మోమునఁ జిందులాడఁ, జిక్కులువడ్డయలకలు ఫాలమున నటింప శిరం బట్టిట్టెంచుక యూఁచుచు, “నెల్లికూరో” యని కేకవెట్టునంతఁ దత్పరిసరంబులనెల్లవసంతోదయ మయినట్లయ్యెను. ఆమెలావణ్యచ్ఛాయను జెఱకువిల్లెక్కువెట్టి విరివింటివాఁడు గుఱికై తొంగితొంగి చూచుచుండెను. లోపల జలకమాడి తడియొత్తికొనుచున్న చంద్రశేఖరుఁ డాకూఁత విని నివ్వెఱఁగంది గవాక్షమునుండి బయలు చూచెను. నీలాకాశంబున నిగనిగలాడు చంద్రబింబంబుపగిది, కార్కొన్న పొదలోని పూలగుత్తివోలె, బయల్వడ్డ గవిలోని పద్మరాగంబు చందంబునఁ దత్ప్రదేశంబు ననన్యసామాన్యకాంతుల వెదఁచల్లు నయ్యింతిం గనుంగొని యాతఁడు విస్మయంబున బ్రాన్పడి విశాలములయిన తన కనురెప్పలఁ జలింపనీక యామెం జూడఁ జొచ్చెను.

సౌందర్య మేరి నాకర్షింపదు? సృష్టిసౌందర్యముం జూచి కవికలము గానమొనర్చుచున్నది. పుష్పసౌందర్యముం జూచి పుర్వులు సైతము సమాధింబడి రెక్కలఁ దాల్చి త్రుళ్ళింతలాడుచున్నవి. సంధ్యాసౌందర్యముం జూచి పులుంగు లెలుంగెత్తి పాడుచున్నవి. ఉదయారుణ సౌందర్యప్రభలలో మందమారుతము కావ్యతరంగమాలికలఁ గడలు కొల్పుచున్నది. యువతీసౌందర్యమునఁగరంగని పురుషుఁ డుండునా? ఆకూరపడుచు ప్రసరించు సౌందర్యప్రసారమాలికల డోలిక లూఁగుచు మరుండు క్రీగంటఁ జంద్రశేఖరుం జూచి, డిగ్గన దిగి, చెఱకువిల్లు సంధించి యాచెలువముంగలఁ గల నెల్లిగంప మఱుంగున వంగి యాలీఢపాదస్థుఁడై నవమల్లికాశరంబుం బూన్చి చంద్రశేఖరుని హృదయసీమ గుఱినాటె. ఆ నెల్లిపాపయు మల్లికామాలికల వెల్లిగొలుపు తన సల్లలితదృగ్వల్లుల నల్లనఁ జంద్రశేఖరునిపై విరఁజల్లె. గర్భిణీస్త్రీలకువలెరాజులకుఁ గూడ మనోవికారంబులు విపరీతంబులై యుండునని పెద్దలు చెప్పుదురు. అనుభవాకాంక్షం దగిలి ప్రవర్తిల్లు మానవహృదయమునకు ధనము ముఖ్యాధారము. తత్కటాక్షంబునం బ్రవర్ధిల్లు రాజుల మానస మదగజంబులకు వెడలినదే వీథి!

చేటకొమ్మునఁ జేరెడు చీరుముత్తెముల వెలపోసి భ్రమరిక నెల్లికూరఁ గొనవచ్చినది.

సౌధాంతరమునుండి చెక్కిటఁ జేయి వెట్టికొని రెప్పవాల్పకుండఁ దిరుమలాంబ నెల్లిపాపఁ జూచుచున్నది. ఆమె మున్నువ్రేళ్ళ నంటి యిడ్డ నెల్లికూరఁ జూచి యువ్విళ్ళూరుచున్నది.

౨

పశ్చిమాశాతరుణీ ముఖంబును దరణి సింధూరరేఖ లిడి యలంకరించుచున్నాఁడు. సన్నజాజితీవియకన్నె, మావిగున్నపై విరితలఁ బ్రాలఁ బోయుచున్నది. పొన్నవలకొని మాధవీలతిక బిగియారఁ గౌఁగిలించుకొనుచున్నది. మాలతీ కుడుంగము మందానిలరసికునితో గుసగుస లాడుచున్నది. మల్లె పొద సుమరదనంబుల విచ్చి తూరుపుకొనఁ దొంగి చూచు చందమామను బలుకరించుచున్నది. ఆసాయాహ్నసమయమున నవ్వనసీమను శృంగారదేవత చిఱుమువ్వలు సందడింప నృత్య మాడుచున్నది. ఈ పొదరింటఁ గోక సవరించి కట్టికొని యా మ్రానిక్రింద నిట్టూర్పు విడిచి, చెక్కులఁ బొడము చిఱుచెమ్మట ముత్తెములఁ గొనగోటఁ జల్లులాడుచు మాగన్నువడు కన్నురెప్పలను బ్రయత్నమున విదలించికొనుచు, నెఱ్ఱవడిన మోముతో మందమంద గమనంబున వెన్నెల పాలమడుంగున నీఁదులాడు రాజహంసివలెఁ దన పర్ణకుటీరమును డాయవచ్చు నామెయే మన నెల్లిపాప! పర్ణశాలను జేరవచ్చిన కొలంది నామెయడుగులు తడఁబడుచున్నవి. చూడ్కు లానందమునఁ దళతళ లాడుచు బెగడున వెడవెడ లాడుచున్నవి. ఎట్టకేలకు తన గృహంబును జేరి యానెల్లిపాప బెదరున నల్గడలఁ బరికించి యింటఁ దనతల్లి తక్క నన్యులు లేకుంట నెఱింగి వెడవెడ చూపులతో గద్గదిక సవరించుకొని విన్నఁబాటున నోరమోమిడికొని ముంగొంగు కొనవ్రేళ్ళఁ జుట్టికొనుచు 'అమ్మా' యని పిలిచి మిన్నకుండెను. తల్లియు కూఁతుముఖపైఖరిం జూచి దీప మెగఁద్రోసి తీక్ష్ణదృష్టులఁ దనయ నెగాదిగ నుపలక్షించినది. పెదవుల ముడిచికొని మూతి బిగించికొని తల యూఁచినది. తెగిన క్రోవలోని ముత్తెములవలె నాదీపపు వెలుంగున వింతవింత కాంతుల నీనుచు నెల్లిపాప కనులనుండి నీటిబొట్లు బొటబొట రాలినవి. కట్టతెగిన ప్రవాహజలమువలె వెక్కువెక్కుల నామె యూర్పులం బుచ్చినది. భోరుమని యేడ్చుచు నెట్టకేలకుఁ గేలు సాఁచి నెల్లిపాప తన తల్లి కంఠంబును గౌఁగిలించికొనినది!

భగవంతుని కనురెప్పలలోని సృష్టివలె, ముత్తెపుచిప్పలోని నీటిబొట్టు పోలిక, హితుని హృదయంబున రహస్యంబువడువున, మారుత తరంగములలోని సౌరభంబు తెఱంగునఁ దల్లికౌఁగిటఁ దనయ నూతన సౌభాగ్యంబున విరాజిల్లును.

* * * *

తెలతెల వాఱుచున్నది. నెల్లిపాప మనోవీథిని నూతన ప్రణయప్రభలు ప్రాఁకుచున్నవి. దిక్కులఁ బక్కుల మధురాలాపములు పిక్కటిల్లుచున్నవి. నెల్లిపాప హృదయప్రదేశము

భావికాల ప్రణయోదంతములు ప్రతిధ్వనించుచున్నవి. కుసుమ సౌరభభరంబున మలయానిలము మందగతుల వీచుచున్నది. భావిసౌభాగ్యగర్వంబున నెల్లిపాపకనులర మోడ్పుఁ జెందుచున్నవి.

నెల్లిపాప తల్లియు రేపకడ లేచి కూఁతునకుఁ దలయంటి పుట్టమట్టితో నొడలెల్లఁ దోమి సెలయేటినీట జలకమార్చి, చాకింటి కోకఁ గట్టఁబెట్టి, కొనగోట కురులు చిక్కుదీసి సోరకొప్పిడి, వన్యప్రసూనంబులఁ బాయలపాయలం దుఱిమి, చెక్కుల పుప్పొడి నలంది, జేవురుబొట్టు పెట్టి, కన్బొమలనడుమ బూదిరేక నిడి వసంతంబు దిగఁదుడిచి పారపోసి, కూఁతుం దోడ్కొని వనముఖంబునకుం జని అందు రేమెల్ల వేచికొనియున్న చంద్రశేఖరుని చేతఁ గూఁతుని చేయిడి, "రాజా! గోల, భద్రము సుమా!" యని 'బహుపరాకు' సెప్పి రహస్యముగఁ దన ముద్దుకూఁతునకు మగుడ మగుడ బుద్ధులు గఱపి వారి నిర్వుర దీవించి వీడ్కొలిపె.

ఆహా! మట్టిలోని మానికము మూర్ధాభిషిక్తుని శిరంబున ముద్దులు గులుకుచున్నది! తంపరలోని తమ్మి దైవమ్ము శిరమ్మునఁ దాండవ మాడుచున్నది! అడవిలోని నెల్లిపాప యందల మెక్కి కులుకుచున్నది.

3

"నందనోద్యానమువలె ననంత వసంత శోభల నలరారు మన్మనోహరుని మనోవనసీమం బ్రతిష్ఠించికొనిన నా ప్రణయపాంచాలిక నట్టిట్టాడించి పాదు కదల్చి పడఁద్రోయు నీర్ష్యంఝామారుతమున నా కూపి రాడకున్నది. తద్దేవతం బూజింప నాపూనిన కుసుమమాలికలు పసదొరంగి వసివాడి పోవుచున్నవి. తత్పదకమలంబుల నిదానంబున ధ్యానించు మదీయబుద్ధిలత వడవడ వడంకుచున్నది. వినిర్మల ప్రణయచంద్రికాధావళ్యంబుల వెదఁ చల్లు మదీయ వీక్షణాంచలంబుల నీర్ష్యారుణిమ పొడసూపుచున్నది. వలపుపూఁదేనియలఁ జిలుకు నాపలుకులలో సవతువెగటుఁదనము తలసూపుచున్నది. అక్కటా! త్రిలోక మన్మథమన్మథుఁడయిన మన్మనోహరుం డేడ? పల్లెలఁ దిరిగి కూరలమ్ముకొను నెల్లిపాప యేడ? సుందరతరు నాశ్రయించి కొనలుసాఁగి పూవుటీరములనల్లికొనిన నా ప్రేమలతిక నేఁ డీయెమ్మెలాఁడి కారణంబున వసివాడి పసఁదొరంగి నేల జీరాడవలయునా? వాని యీవిపరీతవిలాసంబునకు నా ప్రాణనాథుని నేనేమియుననను. 'ఎన్ని పూవులన్ వాలదు తేఁటి?' మగవాఁడను వానికి దోషమున్నదే?' కాని యీ చెట్టపడంతి మట్టుమీరి తట్టుంబెట్టిన మిట్టపిల్ల మట్టుమిట్టి పడుచున్నది. మువ్వేళల నన్నే నొవ్వనాడుచున్నది. ఉత్కృష్టమర్యాదల నెఱింగి యున్నత స్వభావంబుల నలవఱచికొన్న నేనీమె కెట్లు మారుసేఁత లొనర్పఁగలను? ఇట్లు నాలో నేను కుమిలి మిన్నకుందునన్న దాని గర్వంబు పట్టపగటింటి సూర్యునివలెఁ దేఱిచూడ నశక్యమగుచున్నది! ఈ కొంటెపడుచు తన తొంటి

పుట్టువు మఱచెఁ గాఁబోలు! మఱవదా? విరితేనె మరంగిన భ్రమరము తన తొంటి గతిఁ దలంచునా? ఇట్లు ఐశ్వర్యపరవశయై పర గడలు ద్రొక్కుచున్న దీని కించుక హితబోధఁ గావించెదం గాక" యని తిరుమలాంబ "భ్రమరికా"యని తన ప్రియదాసింబిలిచి యేమేమియో యామెకుం జెప్పి పుత్తెంచె.

౪

అది రాజాంతఃపురములోని భోజనశాల. ఆ శాలకు నడుమ నొకతెర వైవఁబడియున్నది. అవ్వలిభాగమునఁ దిరుమలాంబ భుజింప నీవల నెల్లిపాప యాహారించుచుండును. చుట్టగుడ్డపయిని గూర్చుండి యెడమచేత నంజుడు గొఱుకుచుఁ గుడిచేత మలకలోని యంబలి జుఱ్ఱుకొనుచు లొట్టలువైచు నెల్లిపాప నేఁడు పట్టుదిండ్ల పీఁటపైఁ గూర్చుండి బంగరు పళ్ళెరమున నిడ్డ పక్వాన్నముల నారగించుచున్నది. ఇదియ యదనని వంటలక్కయు నొకానొక కూరం దెచ్చి యామె పళ్ళెరమునం బెట్టెను. నెల్లిపాపయు నాకూరఁ దన మునుప్రేళ్ళ నంటి నాల్కకు రాచికొని యొడలించుక జలదరించికొని వంటలక్కం జురచురం జూచి, "ఇది యేమికూర? నిన్నెవరు దీనిని వండ నియమించిరి? ఇంత వెగటుకూర నెవరైనఁ దిందురా?" యని గద్దించి యడిగెను. అవ్వల తెరలోఁ గాచికొనియున్న తిరుమలాంబ నెల్లిపాప చిడిముడిపాటు విని, "చెల్లెలా! కోపింపకుము. ఆకూర వండ నేనే నియమించితిని. పాప మాకూర నేఁడు నీకు వెగటై తోఁచినదా! ఆ కూరపేరయిన నీ వెఱుఁగవు గాఁబోలు! అయిన నేమాయె. నేను నీకు దానికథ సవిస్తరముగఁ దెల్పెద నాకర్ణింపుము.-

చిక్కులుగొన్న నీ చికురాలలోన
మణిభూషయై తొల్లి మలసిన నెల్లి-
మాసిన నీకోక మడతలలోన
ముత్తెంపుటంచులై మురిసిన నెల్లి-
వాడిన నీగండభాగమ్ము నంటి
మకరిక లిడ్డ కమ్మని లేఁత నెల్లి-
మలినమౌ నీసోగమై నాశ్రయించి
గోజ్జంగివాసనల్ గురిసిన నెల్లి-
మఱచితే! నేఁటి సంపదలోనఁ జెల్లి!

* * * *

కోల చేకొని పెద్ద కొమ్మల వంచి
కూరిమి నీయన్న కోసిన నెల్లి-
నకనకలాడు నెన్నడు మెత్తకుండ
వంగి నీతల్లి కుప్పగ నిడ్డ నెల్లి-
ముంజేతు లలయంగ మోపులు గట్టి
నీచెల్లి లలి గంప నింపిన నెల్లి-
తట్టల నెత్తి యాదలఁ దాల్చి తొల్లి
వాడవాడల నీవు పాడిన నెల్లి-
మఱచితే నేఁటి సంపదలోనఁ జెల్లి!

* * * *

సౌధాంతరమునుండి చల్లనివేళ
ప్రేమమై నేఁ జేరఁ బిలిచిన నెల్లి-
చేట కొమ్మున మంచి చీరుముత్యాలు

వెలఁబెట్టి నాదాసి విలిచిన నెల్లి -
యలవోక మన్మనోహరుని హృద్గుళిక
గిలకొట్టి కరఁగించి కెరలిన నెల్లి -
యవలీల నీదైన్య మడఁగించి మించి
నిను భోగములలోన నిలిపిన నెల్లి -
మఱచితే? నేఁటి సంపదలోనఁ జెల్లి! ”

భావిదృష్టి

శ్రీ. శ్రీనివాసరావు గారు (కవితాసమితి)

అట కవితాప్రపంచము లహర్నిశమున్ రసవన్నవీన వి
స్ఫుట నటనాప్రసక్తిమెయి సోలును, తేలు ననంతహర్షపుర్
ఘటికలలో సహస్రరవికాంతులు మేదురరమ్యవర్ణ సం
ఘటనముకూర్చి నాకదియె కావ్యపథమ్ము భవిష్యదాశలన్.

నాతలపోతలీక్షణము నన్ పరువెత్తు నదృశ్యపథ సం
పాతముతో రయోద్ధత సుపర్వ విమానపలాయనక్రియా
తీతములై సుధామధురదివ్యపథాలకు, భావికాల వి
ద్యోతిత నాట్యశాలలకు, జ్యోతిరఖండ యశోంగణాలకున్.

భావి వికాస వాటికల బాటలలోచను నాకు నాకవి
తావృత గీతులే వినగనౌను చేఁద్గరుదంచలమ్ములై!
దైవధునీప్రసన్నసికతాస్థలులన్ విహరించు నాకు నా
పూవులపాటలే వరదవోవును తేనియతేట యూటలన్!

నే నిపుడే నదించిన అనేకరహశ్శ్రుతు లాలకించగా
లేని జగత్తులో ప్రతిఫలించదు నాహృదయమ్ము నేడు; సం
ధ్యానిశితారుణ ప్రభలు దాచిన యామినిలో చరించు నా
మానసమింక భావి సుషమావికసద్రుచు లాస్వదించెదున్.